

naturligt at ville fortsætte sig i det store og hele. De udgjorde tilsammen i 1894—95 23,845,000 Kr., i det sidste Finansaar 31,265,000 Kr. I denne betydelige Tilvækst af Toldindtægterne ser jeg et Motiv for Staten til at føre et Beløb tilbage til Skatteyderne, og i saa Henseende gør jeg som sagt ikke nogen Sondring mellem dem som Kommunebeboere og som Statsbeboere. Dersom vi tage Gennemsnittet af de tre sidste Aar — jeg tager dette for at holde mig paa den forsigtige Side — vil 7¹/₂ pCt. deraf blive 2,262,000 Kr., altsaa, som De ville se, paa det allernærmeste det Beløb, der i sin Tid af min Forgænger, Finansminister Lüttichau, nævntes som det, Statskassen formentlig kunde undvære, idet han nævnte 1¹/₂ Million plus 782,000 Kr. Vil man blot tage Hensyn til Indtægten i det sidste Aar, vil det endog blive lidt mere, nemlig 2,344,000 Kr. Tænker man sig et saadant Forslag gennemført for 6 Aar siden, vilde det Beløb, der tilfaldt Kommunerne i den Periode, være vokset med over ¹/₂ Million Kr. Selv om der som sagt i Øjeblikket synes at være en Standsning i den stærke Vækst, kan det dog vistnok forudsættes, at i det hele og store vil der med den jævnt voksende Befolkning og den jævnt voksende Velstand fremdeles blive en Stigning i Toldindtægterne, saaledes at der her igennem gives Kommunerne en jævnt, om end ikke stærkt stigende Indtægt, som vil sætte dem i Stand til ikke blot i Øjeblikket, men ogsaa fremdeles i længere Tid at møde de stigende Udgifter.

Dette Statstilskud foreslaas fordelt henholdsvis mellem By og Land, saaledes, at de 25 pCt. tilfalder Kjøbenhavn, Købstæderne og Handelspladserne til Fordeling efter Folketallet efter den sidst afholdte almindelige Folketælling, og de 65 pCt. Landkommunerne. For Øjeblikket er Forholdet dette, at Landkommunernes Befolkning efter den af statistisk Bureau opgjorte Beregning i Aar vil udgøre mellem 61 og 62 pCt. af hele Befolkningen. Naar jeg foreslaar Beløbet for Landkommunernes Vedkommende sat til 65 pCt., er det dels under Hensyn til det Moment, jeg før nævnte, at det stigende Tryk har berørt Landkommunerne nok saa stærkt som Bykommunerne, og dels under Hensynet til, at disse Forholdstal ere dem, der have været forudsatte i de oprindelig forelagte Regeringsforslag, og som have fundet Tilslutning hos begge Ting under deres videre Behandling.

Spørgsmaalet om den yderligere Fordeling af disse Tilskud mellem de enkelte

Kommuner, gælder særlig Landkommunerne. Det foreslaas da, at 40 pCt. af Beløbet skal tilfalde Amtskommunerne, hvilket Beløb omtrentlig svarer til eller er noget mere end den Stigning, der har været i Hartkornets Bidrag til Amtsrepartitionsfondet i de sidste 10 Aar. Dernæst foreslaas det, at Beløbet atter mellem disse indbyrdes fordeles i Forhold til Gennemsnittet af samtlige Udgifter til Justits-, Poli- og Fattigvæsenet samt Medicinalvæsenet i Aarene fra 1ste April 1896 til 31te Marts 1899. Formaalet hermed har været at bringe disse Udgifter tilbage til, hvad de omtrentlig vare, før de nævnte Love kom. Tillige har jeg ment, at det vilde være rigtigt herigennem at sætte en Stopper for Forøgelse af Hartkornets Bidrag til Amtsrepartitionsfondet, og at det Beløb, som vilde fremkomme ved denne Nedskrivning med det nævnte Statstilskud, fremtidig skulde være Maksimumsgrænsen for Hartkornets Ydelser til Amtsrepartitionsfondet, saaledes, at det overskydende Beløb bliver at fordele direkte paa Sognekommunerne. Det er bekendt nok, at naar man hidtil i mindre Omfang har benyttet denne direkte Fordeling, skyldes det til Dels den Omstændighed, at man ikke har fundet selve Basis for Fordelingen ret heldig. Det foreslaas derfor at aabne Adgang til en anden Fordeling ved Siden af den alt bestaaende, saaledes, at det stilles Kommunerne frit for at vælge, hvilken de ville foretrække, altsaa enten en Fordeling i Overensstemmelse med de gældende Regler efter § 50 i Landkommunalloven eller en Fordeling saaledes, at Halvdelen fordeles i Forhold til Hartkornet, ¹/₆ i Forhold til Arealet, ¹/₆ i Forhold til Folketallet og ¹/₆ efter Amtsraadets Skøn. Det er en Selvfølge, at dette kun er at betragte som et Forslag til Henstilling. Der har været saa mange forskellige Forslag om den rette Fordeling, og de kunne hver frembyde deres Fortrin og Mangler. Jeg har skønnet, at dette kunde være et brugeligt Grundlag ved Siden af det alt bestaaende; men hvis der kan opstilles noget hensigtsmæssigere og bedre, skal jeg være meget villig til at forhandle derom.

De 60 pCt. af det, der tilfalder Landkommunerne, skulle dernæst tilfalde Sognekommunerne; men atter her har jeg ment, at det, der burde være Basis for Fordelingen, var den Stigning i Udgifterne, der har været siden 1890 eller rettere siden 1885—89, saaledes at Tilskuddet foreslaas fordelt, foreløbig for det kommende Femaar i alt Fald, „i Forhold til det Beløb,